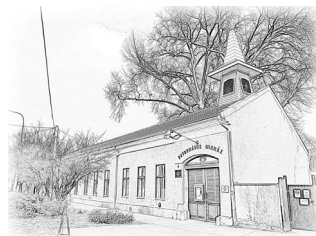

TATAI –
TÓVÁROSI

HARANGSZÓ

A GYÜLEKEZET ÜNNEPI ÉRTESÍTŐJE

Alapítva: 1995. Megújítva: 2004.

XVII. évfolyam 1. sz. – 2021. Húsvét

Miért?

„Én Istenem, én Istenem miért hagytál el engemet?” (Máté evangéliuma 27. fejezet 46. verse)

Ha az elmúlt időszak kérdőszavaiból sorrendet állítanánk, ugyan melyiket mondtuk ki a legtöbbször akár mi, akár mások, akkor valószínűleg a „Miért?” nyerne. Miért van vírus? Miért történtek ezek a rossz dolgok? Miért veszítettem el a munkámat? Miért kellett eltávolodnunk szereteteinktől? Miért nem tudtunk elbúcsúzni haldoklóinktól? Talán sorolhatnánk még a kérdéseket, de a végső kérdés ez lenne: Miért engedte ezt Isten?

Érdekes a „Miért?” kérdőszavunk. A múltra, de a jövőre is rákérdezhetünk vele. Miért tetted ezt? Mi az oka annak, hogy így cselekedtél? Ilyenkor a múltból várjuk a feleletet a miért kérdésre. De ugyanez a kérdés – miért tetted ezt? – a jövő felé is irányíthatja a gondolatokat. Milyen célból tetted azt, amit tettél? Mit akarsz elérni a jövőben mindezzel? Ha tehát pontosan akarunk kérdezni, ki kell bővíteni a kérdőszót: Mi okból (múlt) vagy mi célból (jövő) tetted azt, amit tettél?

Vajon a mi kérdéseink a múltból vagy az eljövendő felől várnak válaszokat? Akár a személyes életünkben, akár a világban történő eseményekből indulunk ki, általánosan ki kell jelentenünk: rendszerint visszafelé kérdezzünk. Nem az előttünk rejtőző célt, hanem a mögöttünk sötétlő gubancot, az okokat keressük és eközben nem idegen tőlünk a számonkérés sem: Istenem, mit vétettem, hogy így bánssz velem?! A sok miért mögött nálunk keserűség és lázadás van, önigazolás és mindenki másnak a hibáztatása. Mi magunk látnánk elsősorban a hasznát, ha Jézustól „nyelvtant” is tanulnánk és még inkább: ha az ő lelkületével gyakorolnánk ezt a másfajta imádkozást: **Én Istenem, én Istenem, nagyon nehéz ez a keresztség. Legszívesebben szabadulni szeretnék tőle. De ha föl kell venni és szenvedni kell, mindjárt könnyebb lesz az engedelmisség, ha megtanítasz rá, ha kijelented nekem, hogy mivégre és milyen cél elérése érdekében kell a keresztségötrelmeit vállalnom. Könnyebb elfogadnom**

akaratomat, ha értem, hogy üdvösséges célja van minden döntésemnek.⁽¹⁾

Hiszen Jézus szavai túlmutatnak a mindenkori jelen fájdalmain és az ószövetséghez, Isten üdvtervének kiindulásához visszanyúlóan vezetnek bennünket a feltámadás örök jelenébe. A 22. zsoltárt, melyet Jézus a kereszten elkezdett, bár folytatni már nem tudta/akarta, ha tovább olvassuk, nem áll meg a miérték múltkapaszkodó fájdalmaiban, hanem az elrendelt célra helyezi a figyelmünket: „A föld határáig mindenkinek eszébe jut az Úr és megtérnek hozzá, leborul előtte minden nép.” (22. Zsoltár 28. verse)

Jézus halálában és feltámadásában, Nagypéntek és Húsvét ünneplésében nem csak a kérdés időbeliségére kapunk megfelelő választ, de új viszonyítási ponthoz is igazodhatunk.

Miért történt mindez Jézussal? – Hogy harmadnapra feltámadjon, ahogyan tanítványainak is mondta.

Miért halt meg az ártatlan? – Hogy bennünket, bűnösöket megváltson.

Miért tette ezt Isten? – Hogy visszatálhassunk hozzá.

Miért? – Érted + Értem = Értünk

A feltámadást jelző üres sír mindennek a vége és mindennek a kezdete. Ma sincs ez másként. Isten a mai miértékre is az örök élet távlatában ad válaszokat. A személyes és világunkat érintő miért kérdéseket is ezzel a távlattal tudjuk csak megválaszolni! Nem véletlenül fogalmaz így Pál apostol a 2. Korinthusi levélben: „Mert tudjuk, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, az Jézussal együtt minket is feltámaszt és maga elé állít veletek együtt. Mert minden értetek van, hogy a kegyelem sokasodjék, és egyre többen adjanak hálát az Isten dicsőségére.”

Kérjük Isten Szentlelkét, adja a mi szívünkbe is ezt a bizonysgot. Ámen!

Farkas Balázs
ifjúsági-missziói-diakóniai lelkipásztor

(1) FARKAS JÓZSEF: Több az élet. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, 1988. Budapest

Anyakönyvet lapozgatva

A keresztség sákramentumában részesült:

2020. február 7. Kishalmi Botond
2021. február 14. Kámán Zente
2021. február 14. Brondos Zsófia
2021. február 14. Brondos Júlia
2021. február 14. Brondos Dávid
2021. február 14. Brondos Máté
2021. február 28. Navara Vince

Konfirmációi fogadalmat tett:

2020. február 14. Brondos Zsófia

Akikért a harang szólt...

2020. nov. 27. Bakosné Feké Erzsébet (68 éves)
2020. dec. 14. Bogár Bulcsúné Benkő Éva Margit (86 éves)
2020. dec. 16. Jankovics István (62 éves)
2020. dec. 18. Zöldvári Ferencné Németh Irén (85 éves)
2021. jan. 6. Ferenczi Horváth Lászlóné Horváth Aranka (71 éves)
2021. jan. 11. Kiss Dénesné Udovecz Emma (86 éves)
2021. jan. 13. Illés Lászlóné Daróczy Ilona (90 éves)
2021. jan. 14. Pállai Csabáné Jungvirth Annamária (38 éves)
2021. jan. 19. Buzási Istvánné Chovanecz Erzsébet (90 éves)
2021. febr. 1. Bába Elekné Nagy Teréz (92 éves)
2021. febr. 3. Bolyán Imréné Polt Ágnes (80 éves)
2021. febr. 5. Bakonyvári Sándorné Fritsch Julianna (85 éves)
2021. febr. 5. Varga Zsolt
2021. febr. 10. Varga Lajosné Hajnóczky Erzsébet (84 éves)
2021. febr. 18. Gonda István (74 éves)

*Isten vigasztalása legyen elhunyt testvéreink
itt maradt gyászoló szeretteivel!*

„Ne félj, mert megváltottalak,

NEVEDEN SZÓLÍTOTTALAK,

enyém vagy! (Ézsaiás 43,1)

Kertésznek nézte

Mire mások felkeltek, magdalai Mária már kétszer járt arimátiai József kertjében, Jézus sírjánál. Amikor „még sötét volt” (János evangéliuma 20,1) csak annyit látott, hogy a sírüreget lezáró kő nincs a helyén. Futva indult vissza, szólt Péter és János apostoloknak:

„Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hová tették!” (Jn 20,2).

A két tanítvány rohant a sírhoz. „Terepszemlét” tartottak. Jézus teste nincs ott. A két tanítvány hazament. Közben Mária is visszaért. Egyedül maradt, és sírt. Ő már a két angyalt is látta, akik megkérdezték:

„- Asszony, miért sírsz?

- Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom hová tették!”
Lépéseket hallott, hátrafordult. Még mindig sötét volt. Könnyein át nem ismerte fel Jézust – a kertésznek nézte:

„- Uram, ha te vitted el, mondd meg nekem, hová tetted, és én elhozom!

Jézus csak ennyit válaszolt:

- MÁRIA!”

Sietve ment, és elmondta a tanítványoknak az újabb fejleményt is. „De ők üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hittek neki”. (Lukács evangéliuma 24,11).

A név varázsa

Mária látta az üres sírt. Látta és hallotta az angyalokat. Látott a hajnali derengésben egy „ismeretlent”. És hallotta az „ismeretlentől” a saját nevét.

* * *

Amikor megkeresztelték bennünket – és mindegy, hogy csecsemő korban, gyermekként vagy már felnőtt, – a döntő mondat a keresztnévünkkel kezdődött: „... - kereszttelék én téged az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten nevében”.

Hallottam a nevemet.

Konfirmálásunk alkalmával a lelkipásztor teljes nevünkön hívott az áldás elfogadására és a Biblia átvételére.

Hallottam a hívást.

A templomi esküvő alkalmán mindegyikünk a saját nevének kimondásával kezdi az Isten szent nevére történő eskü szövegét: „Én, ... esküszöm az élő Istenre...”

És majd temetésünk alkalmával a szolgálatot végző lelkipásztor mondja ki még egyszer a temetési szertartásban a nevünket.

* * *

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” - Mindnyájan tanultuk. Az idei konfirmandusok most gyakorolják: „nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok...”
Aki megváltott.

Aki a nevemen szólított, és szólít, hív és vár.

Húsvétkor is.

Hétköznapiokon is: életem minden napján.

Dr. Márkus Mihály
nyugalmazott püspök-lelkipásztor

Ünnepi istentiszteletek

Tóvárosi Kistemplom (Somogyi B. u. 5.)

Április 2. Nagypéntek:	09.00 (úrvacsora)
Április 4. Húsvétvasárnap:	09.00 (úrvacsora)
Április 5. Húsvéthétfő:	09.00

Tata, Református Templom (Kocsi u. 15.)

Április 2. Nagypéntek:	10.00 (úrvacsora)
Április 4. Húsvétvasárnap:	10.00 (úrvacsora)
Április 5. Húsvéthétfő:	10.00 (úrvacsora)

Hit és erkölcsstan, avagy Mi fán terem az iskolai református hittanóra?

2001 óta tartok hittanórákat gyülekezetünkben. Az egész újság terjedelme nem volna elég, hogy felsoroljam mi minden változott azóta. Címszavakban: szervezési folyamat, tananyag, gyerekek és szülők hozzáállása, gazdasági háttér, tankönyvek, módszerek, hitoktatók és hitoktatói hozzáállás, csoportszámok és csoport létszámok, helyszínek és időpontok, gyülekezeti kapcsolódási pontok, programok, táborok helyszíne és típusa, tábori létszámok és segítők.

Minden tanév egy új tanév, amely ugyan hasonlít az előzőre, és valamennyire alapoz is rá, de mégis új. Újra lehet dönteni: hittanos akar-e lenni a gyermek vagy nem, mégpedig minden évben május 20-ig. Jelentkezés az iskolákban van. Ott kell jelezni, ha jönne, vagy ha menne a gyermek a csoportból.

Minden tanév új tanév, új órarend, új tankönyvek, új tanterem, új módszerek, digitális és személyes, otthoni és közösségi.

Annyi minden változik, a tananyag azonban nem. A történetek igen, de a lényeg ugyanaz: Isten és önmagunk megismerése. Mit tanulhatunk mai önmagunkra nézve a bibliai történetekből? Hogyan látjuk az Urat és Ő miként szólít meg minket? Milyen imádságokkal tudjuk mi megszólítani Őt, mikor milyen helyzetben lehet és szükséges imádkoznunk? Dicsérjük őt szavainkkal, tetteinkkel, énekszóval, zenével? Mit tett Jézus, hogyan lehetünk a tanítványai, milyenek a tanítványok és ki is Ő, aki annyi csodát tett és Isten országáról tanított, emberré lett és megváltást hozott?

Mindez minden tatai általános iskolában elérhető. Jelentkezni a beiratkozáskor kell, illetve minden évben május 20-ig az iskolák titkárságán. A tankönyveket az iskolában használjuk, a munkafüzetek a gyerekeknél vannak. Rajzolunk a füzetbe, játszunk, versengünk és együttműködünk.

Várjuk szeretettel azoknak a családoknak az iskolába járó gyermekeit, akiknek a keresztyén értékrend, tisztelet, szeretet, Isten- és Biblia ismeret a mindennapok kincsei közé tartozik, valamint azokat, akik ezzel az értékrenddel azonosulni tudnak. A beíratásnak nem feltétele, hogy a kisgyermek meg legyen keresztyén, vagy hogy a család jár-e istentiszteletre, de szükséges, hogy gyermek és szülő is egyetértsen és azonosulni tudjon az előbb említett értékekkel.

A hittanóra az iskolai tanórák része, egy héten egy alkalom van évfolyamonként minden iskolában. Az órákon az iskolai házirend ugyanúgy érvényben van, mint más

órákon. Van tananyag is: tanulunk a Bibliáról, imádságokról, Tízparancsolatról, hitvallásokról, időnként készülünk egy kis szolgálattal a gyülekezet közössége előtt az istentiszteletre. Jegyet is kapnak a gyermekek, legtöbbször az órai munkára, magatartásra és a megtanult ismeretekre.

Lehetőség van részt venni a hittanos gyermekeknek a gyülekezet által szervezett kakaós-kalácsos reggeliken (amikor nincs vírusveszély), nyári táborokban, gyermek istentiszteleteken.

Lehetőség szerint készülünk szentestére műsorral, szolgálattal, valamint az év folyamán egy-egy csoporttal többször a vasárnapi istentiszteleteken éneklünk, verselünk.

Mi fán terem tehát a református hittan? Egy olyan lelki alkalom, melynek helyszíne az iskola, tananyaga a Biblia, résztvevői a gyermekek és a hitoktató (lelkész) s reménységünk szerint maga az Úr. Mindez megfűszerezve játékkal, énekkel, beszélgetéssel, ismeretszerzéssel.

Nagy Krisztina
beosztott hitoktató-lelkész

Nyári táborok a gyülekezetben 2021-ben

Amennyiben a szabályok
megengedik...

**Alsós
hittanos**

Tata, 2021. június 21-27.

**Felső
hittanos**

Balatoncsicsó 2021. július 12-16.

**Ifjsek
tábora**

Szekszárd 2021. július 5-9.

**Gyülekezeti
tábor**

Mátraháza 2021. július 22-25.

Gyülekezeti, lelkipásztori beszámoló a Tatai Református Egyházközség 2020. évi életéről

Küzdelmeink

Az elmúlt évet szinte teljes egészében meghatározta a vírushelyzet. Lezárások, megszorítások, engedések, majd újabb lezárások jellemezték a gyülekezet életét. Kiscsoportjaink közül szinte mindegyiket tudtuk online formában is tovább működtetni, istentiszteleti életünk a kötelező és ajánlott bezárásokon túl zavartalanul működött. Nőszövetségi bibliaóránk, a vasárnap esti istentiszteletünk, valamint kórusunk munkája, tekintve, hogy túlnyomórészt időseket érint, egyelőre nem indult újra. Úrvacsorával azonban bőjt első vasárnapját követően csak október végén tudtunk ismét élni, amikor elkészült az a 430 darab kiskehely, amely biztosítja mindkét istentiszteleti helyen a biztonságos úrvacsorázást. Istennek hála, gyülekezeti tagjaink a beszerzés teljes összegét adományaikkal támogatták. A konfirmáció a megszokott pünkösdi időpont helyett októberben került megtartásra. A karácsonyi ünnepkör csodáját mindhárom napon szép gyülekezeti részvétellel élhettük meg.

Személyi kérdések

Amióta a tatai gyülekezetben szolgálhatok, egyetlen olyan év volt, a 2017-es, amikor semmilyen formában nem történt személyi változás. Természetesen a tavalyi évre is jutott a változásokból. 2020 júniusában Papp László beosztott lelkészünk a Héreg-Tarján-Bajna-Nagysáp-Epöl gyülekezetcsoporthoz kapott kirendelést, így megüresedett helyét pótolnunk kellett. Ezúton is megköszönjük 6 és fél éves hűséges szolgálatát. Az ő helyére Deák László segédlelkész érkezett hozzánk, aki korábban exmisszusként a Kömlödi gyülekezetben szolgált.

2020 júniusában presbitériumunk ismét létrehozta a 2014 végén ideiglenes megszüntetett második megválasztott lelkészi státuszt. A gyülekezet vezetésének feladatait és az igazgatást az elnök-lelkész végzi, míg a misszióért, diakóniáért, és a gyülekezet belső életéért a másik megválasztott lelkész a felelős. A második lelkészi állásra Farkas Balázst hívta meg a presbitérium és választotta meg a gyülekezet. A szolgálatok ellátásának megfelelő elosztása még előttünk álló feladat, így minden bizonnyal sok tervezést és bölcsességet igényel.

Gyülekezeti élet

A kiscsoportok száma 2020-ban tovább bővült, elindítottuk negyedik házcsoportunkat. A korábbi bibliaórák alkalmak folytatódtak. Kiscsoportjaink 12-20 fővel működnek, istentiszteleti alkalmaink szintén örömteli részvételt mutatnak, mindig vannak új érkezők. Különösen is örömteli, hogy a hozzánk költözők felkeresik gyülekezetünket és közülük néhányan be is épülnek a szolgálatba. A tavalyi évben az úgynevezett kötetlen alkalmak, mint a szeretetvendégségek, étkezéssel egybekötött alkalmak mind-mind elmaradtak, ennek hatását a közösségen érezni lehet.

Sajnos tervezett csendesnapjainkat (presbiteri, szolgálói) a konfirmandus csendesnap kivételével nem tudtuk megtartani, hasonlóan elmaradt gyülekezetünk családi napja szeptemberben. Örömteli volt viszont, hogyha napközis

formában is, de alsós, felsős, valamint ifjúsági táborainkat megtarthattuk. Hasonlóan megtartásra került gyülekezeti táborunk Mátraházán.

Külső dolgaink

A 2019-ben elkezdett felújítási munkákat 2020-ban folytattuk. 7,5 Milliós Forintot költöttünk az épületek felújítására. További munkák várnak még ránk, ezeket az idei esztendőben igyekszünk elvégezni.

A 2020-as gazdasági év néhány adatát ismertetném legvégül. Saját bevételeinknél az Egyházfenntartói Járulék 9.122.165 Forintot tett ki. Tekintve, hogy 363 Fenntartói Járulék fizetőnk van, így az egy főre jutó összeg 25.130 Forint. A perselypénz összege 6.357.820 Forint volt, így egy templomba járó gyülekezeti tagra, beleértve a gimnazistákat is (250 fővel számolva), 25.431 Forint jut évente.

A gyülekezet életének minden öröméért és sikeréért, minden elért eredményéért köszönetet mondunk a Szentháromság Istennek!

Dr. Szabó Előd lelkipásztor

Hazaérti ima

(Megjelent az Imádkozó Gyuri című könyvecskében)

Világoknak ura, felséges nagy Isten!
Tőled van és áll fenn, ami csak van, minden.
Te adtál e földön nekünk lakhelyet,
És ezer év óta gondját is viseled.
Fiai büneért ez áldott hazának,
Búja, baja, terhe, könnyei valának;
De a te kegyelmed azoknál nagyobb volt,
A bú, baj, teher, köny felszakadt és elmúlt.
Oh kérlek szent atyám! ezután is véd meg,
Ne engedd prédául dülő ellenségnek.
Álljon őrt szent karod békessége felett,
Legyenek fiai szeretteid neked,
Hogy ekkép buzogjon mindenki kebele:
Hála! mert szeret a magyarok Istene. Amen.

Flóris Benő

A 2020-as év missziói és diakóniai beszámolója

Isten iránti hálával gondolunk vissza a 2020-as esztendőre. Igen, hálával. Bármennyire is viszontagságos volt az elmúlt év, megterhelve vírussal, átélve nehézségeket, fájdalemeket, mégis hálás szívvel tekinthetünk vissza. Isten szeretete és irgalma még mindig érvényes a személyes életünkre és a gyülekezetünk közösségére nézve is.

„Isten szeretet.” (1Jn 4,18) János első leveléből ezt az igeszakaszt választottuk ki arra, hogy a 2020-as évünk vezérigéje legyen. Igaz, nem volt mindig a szemünk előtt ennek az Igének a jelenléte, mégis visszatekintve láthatjuk: Isten szeretete állandóan velünk volt. Ezért lehetünk hálásak és ebből a hálából fakad az alábbi beszámoló is.

Januárban és februárban a szokásos módon készültünk fel az év további részére. Éves munkatervek és célok elkészítése, meghatározása; egyházmegyei vizitáció; böjti alkalmak; a gyülekezet kisebb és nagyobb csoportjaiban megszokott módon folytak a találkozások. Újabb házcsoportot nyithattunk és az újonnan induló Házas Randi alkalmait is megszerveztük. Március elején azonban minden megváltozott. Ahogyan az iskolai és munkahelyi élet, úgy a gyülekezeti alkalmaink is a digitális térbe költöztek át. Az istentiszteletek online közvetítéssel, a bibliaórák videótelefonálással, a lelki gondolatok áhítat, podcast vagy pásztori levelek formájában jutottak el a gyülekezet felé. Tudjuk, ezek az alkalmak nem helyettesíthették a valódi, személyes találkozásokat, mégis hálás a szívünk, hogy Isten jelenlétét ilyen formában is megtapasztalhattuk. Isten szeretetét azonban nem csak megérezhettük, de tovább is adhattuk azok számára, akik végképp magányossá, elszigeteltté váltak ebben az időszakban. Az imacsoport folyamatos imaközösségben könyörgött a beteg és nehéz élethelyzetben levő testvérekért. Sőt, az imádságok nem csak lelki, de fizikai hatással is bírtak. Egyre jobban számon kezdtük tartani az idősebb gyülekezeti tagjainkat, a betegségben lévőket. Telefonhívásokkal és személyes látogatásokkal igehirdetések nyomtatványait eljuttatva vittük el mások felé Isten szeretetét. Tavaly még csak 17, a 2020-as esztendőben viszont már közel 40 idős testvérünket tudtuk ilyen formában rendszeresen látogatni. Hálás a szívünk, ha arra gondolunk, Isten milyen sok testvérünket indította arra, hogy csatlakozzon ebbe a szolgálati területbe. A szeretet szolgálatában (diakónia) ismét sikerült élelmiszeradományokkal segítenünk a városunkban élő nehéz sorsú családokat. Közel 60 gyermeknek és családjuknak tudtunk nemcsak az alapvető élelmiszerekből adni, hanem azokból az ajándékokból is, melyeket a gimnázium tanulói gyűjtöttek a karácsonyi cipősdoboz akció során. Isten szeretete és hatalma a nyári táborainkban is megtapinthatóvá vált. Az év első részében még a megszervezésük is bizonytalan volt ezeknek az alkalmaknak, mégis mind a négy tábor meg tudtuk tartani. Az alsós és felsős korosztály számára napközis rendszerben, míg az ifjúság számára a gyülekezet területén „ittalvós” tábor szerveztünk. Isten dicsőségére szolgálhattunk és az Ő szeretetét élhettük meg és adhattuk tovább a fiatalok számára. A felnőtt, családos korosztály pedig ismét eljuthatott Mátraházára, ahol tartalmas 4 napot tölthettek együtt. A konfirmációs csoportjainkra is hatással volt a járvány. A tavaszi konfirmáció időpontját októberre tettük át, amikor több mint 20 fiatal tett hitvallást és életükre kérhettük Isten áldását. Velük együtt élhettünk az úrvacsorai közösséggel is, melyet - az

egészségügyi szabályok betartása miatt - sokáig nélkülöznünk kellett az év során.

A vírushelyzet miatt voltak olyan részei a missziói és diakóniai munkatervünknek, amik nem valósulhattak meg. Családi napunkat, a kakaós-kalácsos reggeliket, batyus ebédeket és a csendesnapokat is el kellett hagynunk. Számos gyűjtésünket és szeretetszolgálati akciónkat nem tudtuk megszervezni istentiszteleteink online térbe szorulása miatt. Mégis az adakozások terén azt tapasztaltuk, hogy Isten szeretetét az otthoni környezetben is sokan megéreztek és arra indította őket, hogy adakozzanak a gyülekezet és mások szükségleteire. Reménykedünk, hogy ebben az esztendőben már lesz lehetőségünk azokra a szolgálatokra, amelyek tavaly elmaradtak.

Összegzőként bizonyítást tehetünk róla: Isten áldását és szeretetét a legnehezebb időszakokban is érezhettük. Hisszük, hogy az elmúlt esztendő is bizonyítéka annak, hogy Istennek terve van a személyes életünkkel és gyülekezeti közösségünkkel is. Ebben a hitben kérjük az újesztendő minden tévére, szolgálatára az Ő áldását, tudva és nem felejtve: *Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. (Zsid 13,8)*

Farkas Balázs
ifjúsági-missziói-diakóniai lelkipásztor

Bódás János: Húsvéti hit

Bármit beszéltek, hitetlen Tamások,
a húsvéti hit győzedelmes marad.
Az Úr feltámadt, vallja millió szív,
s nem roskad össze semmi súly alatt.
Én nem hajlok a hitető beszédre,
világsalók előtt se hódolok,
de tördelvén a titok néma zárát,
csak azt hiszem, amit megtapasztalok.
De mit nem érzek vak, süket kezemmel,
s hová nem ér el káprázó szemem,
lelkemmel látom azt, amely ha szárnyal,
nem ér nyomába gyalgó értelem.
Én hallom, mit súg virág a virágnak,
bár hangjának fülemben nincs nyoma.
Értem a tavasz illatos beszédét,
s érzem Istent, bár nem láttam soha.
S bár győzött a bűn, mikor a keresztről
lelkeket mosva hullt alá a vér,
mégis hiszem a Krisztus diadalát,
s tudom, hogy feltámadt, mert bennem él!
Ő áll mellettem könnyben és mosolyban,
amíg az élet rögeit töröm,
nyugodtan tűrök, mert tudom, hogy vár majd
egy új élet s fenn mennyei öröm.
E hit vigasztal minden megtiportat,
özvegyet, árvát, sír felé menőt,
gyermeket-vesztett, zokogó anyákat,
s aki beteg is, ebből nyer erőt.
Az Úr feltámadt, vallja millió szív
s nem roskad össze semmi súly alatt.
Bármit beszéltek hitetlen Tamások,
a húsvéti hit győzedelmes marad!

A megkerült imafüzet

**„Míg az éjnek sűrű köde
Sötét szőnyegével föde,
Benned vetém reményemet,
Atyám! s megőrzél engemet.
Hitem most is benned vetem,
Szerencsém így remélhetem
Oh ne valljon szégyent hitem,
Halld meg imám jó Istenem!
Adj erőt a jó munkára,
Légy életem erős vára! Ámen.”**

(Reggeli ima)

Az imát a sokáig elveszettnek hitt, az **Imádkozó Gyuri** című kis füzetben találjuk, melynek alcíme: „Elbeszéli a jó gyermekeknek Tatában 1878(-ban) Flóris bácsi”.

Flóris bácsi **Flóris Benő**, tatabi rektor-tanító volt, aki 1825-ben született Pácseren, s Tatán halt meg 1908-ban.

Dr. Márkus Mihály Flóris Benőről írt munkájában két ízben is „lappangóként” említi ezt a 1878-as Rév-Komáromban, a Siegler K. Csöd A. nyomdájában kiadott kéziratot.

Ugyanígy a Honismeret, 32. évf. 3. számának (2004.) 77. oldalán Dr. Horváth Géza könyvtáros is megerősíti ezt az Adalékok Komárom nyomdászatának történetéhez (1850-1890) című cikkében: „A szabadságharc leveretése után a magyar könyvkultúra és időszaki sajtó polgári: a komáromi Szigler nyomda megyén belüli kapcsolatait jól jellemzik a tatabi vonatkozású művek. Ezek kiemelése azért fontos, mert mint utaltunk rá, a tatabi igényeket részben Komáromban, részben Esztergomban elégítették ki 1850 és 1880 között 23. old.; Flóris Benő: A kis utazó. Az elemi iskolák számára. Komárom, 1857. (Szigler) Szigler testvérek ny. 95. old.; uő.: Sirnáli beszédek. Készítette - isk. tanító s orgonista kántor. Komárom, 1860. / Szigler/ Szigler testvérek ny. 36. old.; uő.: Különféle alkalmakra írt versek, melyeket a jó gyermekek számára készített Flóris bácsi Tatában. Komárom, 1869. /Szigler/ Szigler testvérek ny. 64. old.; uő.: Az imádkozó Gyuri. /Komárom/ Révkomárom, 1878. (Szigler Károly ny.) csak az OSZK gyarapodási naplója által ismert, nem találtam fennmaradt példányt.”

Nagy öröm tehát, hogy mégis előkerült egy példány! Oszkóné Kálmán Ildikó barátnőm említette, hogy neki megvan. A nagymamája olvasgatta, s az ágya melletti kis szekrénykéjében tartotta. A nagymama, a kocsai származású Garbacz Jánosné Bori Margit; az eredeti tulajdonos pedig az anyai nagypapa, Garbacz János lehetett, hiszen ő volt a tatabi, a Kereszt utcából (mai József Attila utca). Tatán született 1897. május 10-én. Nevével találkozunk az 1903/04-es tanév naplójának első osztályába beírt kisgyermek közt. Osztálytársai közt több ismerősen csengő tatabi református család nevét is látjuk: Gútay József, Lengyel Ferencz, Papp Dénes, Pinke László, Soós József. Tanítójuk Tolnay János volt.

Garbacz János a későbbiekben lelkes tagja volt a református férfi énekkarnak, s presbíternek is megválasztották. Az őt ábrázoló fotóról egy igazán karakán, kackiás bajuszú, tiszta tekintetű református atyafi néz ránk.

Fölmerült bennem a gyanú, hogy a kis imádságos füzetet még az ő édesapja vehette. Sejtésem igazolódott.

A naplókat tanulmányozva az 1878/79. tanév első „fiosztályában” megtaláltam Garbacz János nevét, aki 1872. ápr. 20-án született Tatán, édesapja szintén Garbacz János. Tehát ő lehetett a kis imádságos füzet első tulajdonosa. Az ő osztálytársai közt is ismerős neveket olvashatunk: Bodroki Mihály, Virágh Dénes, Sebestyén János, Becsák János, Sárközi Sándor, Izsáki István,

Körmendi József és Miklós, Györke Lajos és Bálint, Sáhó József, Nagy József, Kisék Mihály, Süvegh András, Hajnáczy Lajos. Tanítójuk Németh Mihály, II. osztályban Lakatos Károly, III. osztálytól VI. osztályig Flóris Benő.

Az imádságos füzetet, az Imádkozó Gyurit Flóris Benő az iskolás gyermekeknek (s szerintem a szüleiknek is) szánta. Ahogy ő fogalmazza: „**Imádkozó Gyuri**”, **imák, fohások, elmélkedések gyermekek számára**”.

Flóris Benő Imádkozó Gyuriját olvasgatva a művet két részre oszthatjuk. Egyrészt találunk egy csodálatos, megható, kedves kerettörténetet Gyuri családjáról, a mintacsaládról. Itt mindenki szorgalmasan teszi a dolgát: Erzsébet, az édesanya, János, az édesapa és Gyuri, a gyermek. Az édesanya varr, az édesapa először napszámos, majd megtanul szerszámokat készíteni, amiket elad. Ezzel keresik kenyerüket. Amikor szorgalmuk eredményeként a maguk házába költöztek: „*Alig győzték megköszönni Istennek a segédelmet, mellyel munkájukat megáldotta.*” „*Gyuri jó természetű volt... Ha szülei megszólíták s rá valamit bíztak csupa szem-fül volt, s alig volt eset, hogy a rá bízott munkát elhibázta volna.*” „*Az Isten neve említésére szent érzés tölti be ártatlan kebelét, s kevés vártatva így kiáltott fel: Édes anyám! én az Istent mindig szeretem, neki mindig szótfogadok, hogy az is mindig szeressen engem.*” „*Úgy beszélgetett Istennel, mintha ő színről-szinre látná, - beszéde valóságos imává emelkedett.*”

A mű végén összegez a szerző.

„*Maga késő korig élt, mindenkit szeretett, mindenkivel jót tett; de Istene mindig legelső volt nála.*” „*Ezt a verset szokta mondani, mit a nép is eltanult tőle: "Elsőben keresem lelkem üdvösségét, Majd Isten betölti testem más szükségét."*”

A mű végén kicsit didaktikusán teszi föl a kérdést a szerző: „*Ugy-e kedves kis olvasó, te is megszeretted az imádkozó Gyurit, most már Györgyöt, és imádságait?*”

Életük alapköve az Istenbe vetett hit, ez irányítja minden gondolatukat, tetteiket. Nagy békességben, szeretetben élnek, környezetük megbecsüli őket. Életük része volt az imádkozás. Gyuri a következő imákat írta kis füzetébe: Étel előtti és utáni ima, Templomba menetkori és kijövetkori ima, Reggeli ima, Estveli ima, Munka előtti és után ima, Szülőkért és tanítókért ima, Betegségben mondandó ima, Betegségből meggyógyuláskor mondandó ima, Hazáérti ima, Királyérti ima, Közvizsga előtti és utáni ima...

A család története, s az imák Flóris Benő nézeteinek, világlátásának összegzése. Érdekes a cím: **Imádkozó Gyuri**. Az imádkozó szó folyamatos melléknévi igenév, tehát egyfajta folyamatosságot, állandóságot sugall nyelvtanilag is.

Mi is lehetne a válasz? Természetesen: igen. Flóris, a tudóstanár, a művész-tanár olyan követendő példát állít elénk, melyet ő is követett, s melynek követésével csak gazdagodhatunk.

Flóris Benő 1881-ben önéletrajzot írt 1. szám 3. személyben egy készülő lexikon számára. A lexikon az Új Magyar Athenás, Újabbkori Magyar Protestáns Egyházi Írók Életrajz-gyűjteménye címmel 1887-ben jelent meg. Az önéletrajzot olvasva egy nagy tudású, sokoldalú, mélyen hívő, kötelességtudó, kiváló tanító arcképe rajzolódik ki. Művészlélek is, hisz gyűlekezetünk első orgonista tanítója. Emellett szívesen írt verseket, versbe öntött tananyagot, imákat, köszöntöket – azaz az oktatás segítségét célzó műveket.

A tatabi első tanév végéről (1854) ezt írja a vizsgáról önéletrajzában: „*És az új tanító... az iskolát rendbe hozta, a tudatlan tanulókat osztályozta, könyvek hiányában számukra röviden tantárgyakat fogalmazott – melyeket később több tanítótársai is iskolájukban felhasználtak, azokat velük leíratta, vagy egyeseknek leírta, és megfeszített erővel betanította; emellett számukra erkölcsi irányú verseket vagy szerzett, vagy*

átalakított, készített is, - mint felszólításra névnap i üdvözlőket írt, köszöntőket is., miután több éneket egy hangon hangjegy ismertetéssel betanított, még is félelemmel várta a közvizsgát, ismervén tanítványai fejletlenségét. Elérkezvén a templom zsúfolásig megtelt, köztük oly kárörvendők is, kik egymás közt így nyilatkoztak: „Baranyából származhatik-e valami jó.” De midőn az összevágó háromhangú éneklést, az akármely tantárgyból tett kérdésre tett értelmes és bátor feleletét, a sikerült szavalást hallották, a lelkesnek nem is gyanított dicsérő és köszönő beszéde után az egész gyülekezet hangos, szűnni nem akaró éljenzéssel fejezte ki megelégedését.”

S Flóris Benő megnyerte a tatai gyülekezet elismerését, tiszteletét, szeretetét, mely tanítói pályája végéig, haláláig tartott, s tart a mai napig.

Az egyházvizitációs jegyzőkönyvekből tudjuk, hogy első osztályú pedagógus volt, a látogatást végző előjárók mindig az első kategóriába sorolták iskoláját. Már 1854. Május 10-én ezt írja Hörömpöli Gábor egyházmegyei v. jegyző az április 13-i látogatásról az éves Egyházlátogatási naplóba:

„Eppen előtte való Nap levén megtartva a közvizsgát mindenik iskolának szünideje volt, ezért az Egyházlátogatás gyermekeket az iskolákban nem találhatott, hanem mind a t. Lelkész úr mind különösen a helybeli Elöljáróság a Szülék nevében oly dicsérettel nyilatkozott különösen új Tanító iskolájáról minőt még Tatában hosszú idők során se nem halhatott se nem tapasztalhatott az egyházlátogatás. - E dicséretre, nyilatkozatra megörülve hagyta el az egyházat az egyházlátogatás.”

Flóris Benő jellemének ábrázolásához hadd idézzek még tőle: „Részvétével, pártfogásával, tanácsával is szokott polgártársain segíteni. Több megszorult szegény baján még kölcsönként pénzzel is segített. Sok helyett kezességet is tekintélyes összegit vállalt, mi nagy kárára is lett; de azért zúgolódás nélkül tűrt s keresetével ritkán ment a bírósághoz, bizott Isten jószágába, kiben vetett reménye sokszor csodásan teljesült.” „A rendtelenséget, hanyagságot, erkölcstelenséget iskolájában meg nem tűrhethvén, fokozatosan haladó fegyelmi eljárásáért említett iskolaszéki elnökek, többször jött ellentétbe, s általa kellemetlen helyzetbe...”

Több konfliktusa is adódott következetes, fegyelmezett életfelfogásából, de ezt is az Istenbe vetett mély hittel éli meg:

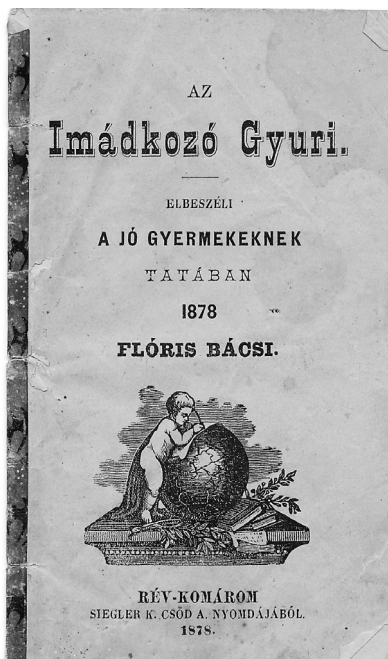
„Az ügy (vádaskodások) szerencsés lefolyása után az érdeklődőknek így szokott nyilatkozni „Emberek gondolnak ellenem gonosz; de Istennek tetszett azt jóra fordítani.”

Az 1874/75-ös tanév vizsgajegyzőkönyvében Czirók János tanító úr az „Iső fiasztálynál” a Vallástan követelményei közt írja a következő imákat: Reggeli és Esti ima.

A címük alapján – mivel az Imádkozó Gyuriban is találhatók ugyanilyen nevű imák - ezeket is Flóris Benő írhatta. Tehát már a füzetke megjelenése előtt tanulhatták a gyermekek. Biztosan örült neki a szerző, hogy a sok kedves tanítvány között ebben a tanévben ott volt a 6. osztályban Rudolf, az 5. osztályban Gyula, a 3. osztályban pedig Vince nevű kisebb gyermeke. Sándor, Mária, Áron és Endre addigra már kijárták az elemít.

Külön öröm, hogy Tóth Lajos tanító az átlagosnál részletesebben töltötte ki a jegyzőkönyvet, így láthatjuk, hogy a kis diákok tanulták Flóris Benő imádságait, ezeket félkövérrel/dölten kiemelem.

Az 1889/90-es tanév első felében szintén találunk utalást a vizsgajegyzőkönyvben pl. az I. osztályban 1. Vallástan a., Szt. történetek: A teremtés, Az első emberpár b., Imák: Uri ima, Reggeli és esti ima, Tanulás előtti és utáni ima, Étel előtti és utáni ima, Szülők s tanítókérti ima, c., Énekek V., VIII., XXXV., XLII., 2XV

zsoltár „Ez új reggel....” 63 d, 1,2 v, 64 d 1,2 v, 142 d 1,2 v, 153 dicséreték

Kelt Tatán, 1889.Febr. 5. Tóth Lajos okl.ref. tanító”

Tanító kollégái Flóris Benő és Gútay János voltak.

A későbbiekben az 1913/14. tanév naplóinak tanmeneteiben találunk utalást a Flóris-imák tanulására.

I., II. és III. lányosztályból Szívós Istvánné tanítónőtől:

A tanulás előtti ima, Reggeli ima, Esteli ima, Ima a hazáért, Ima a szülőkért

I.,II. vegyes osztályból Szívós Istvántól: Tanulás előtti ima, Étel előtti ima

A III., II. fiúosztályból: Ima a hazáért, Ima a szülőkért

A tanítók 1914-ben: Konta Sándor, Gútai János, Szívós István és Szívós Istvánné.

1917/18. tanévben az alábbi említést találjuk Flóris-műre: III.,IV.,V.,VI. leányosztályokban: Reggeli ima.

A tanítók ekkor: Csintalan Aladár, Gútai János, Szívós István (katonai szolgálatban) és Szívós Istvánné.

Érdekesség, hogy a volt elemista diákok által szeretettel emlegetett „szigorú, de igazságos” Szalay Julianna tanítónő 1918-ban került az iskolába ideiglenesen a katonai szolgálatot teljesítő Szívós Istvánt helyettesíteni. A később állandósítják, s még az államosított I. sz. Általános Iskolában az 1960-as évek elejéig oktatta, nevelte a gyermekeket.

1920/21. tanévben az I.,II. Fiú- és I. Leányosztályokban: Tanulás előtti ima, Tanulás utáni ima, Étel előtti, Étel utáni ima, Ima a szülőkért, Ima a tanítókért, Betegségben mondott ima, Felgyógyuláskor mondott ima, Tanítókért mondott ima.

Tanítók ekkor: Csintalan Aladár, Gútai János, Szalai Julianna, s valószínű a Szívós házaspár.

Az erkölcs és a hit az oktatás, nevelés alapja volt, ezt bizonyítja, hogy a Vallástan áll mindenütt legelől a tantárgyak közül.

Itt kell megemlítem Tiba Imre nevét, aki a Fazekas Iskola gondnokaként féltve őrizte a megsemmisítésre ítélt „klerikális” iskolaelőd (a Tatai Református Elemi Iskola!) még megmaradt pár naplóját. Pótolhatatlan kincseket mentett meg ezzel, Isten áldja meg őt!

Vannak közöttünk még, akik az 1948-ban államosított, s emiatt megszűnt református elemi iskola diákjai voltak, elsősorban az ő kedvükért részleteztem mindezt, de gondoltam az ő gyermekeikre, unokáikra is, akiknek szintén örömtől szerettem volna szerezni az elődeikre való emlékezéssel.

Végezetül álljon itt Önéletrajzának utolsó mondata, számomra a hitvallása:

„Neki szorgalmasan és hűen kell munkálkodni a sirig, mely akár mindjárt, akár később nyíljék fel számára, nyugodtan elmondhatja, hogy több águ, hivatalos körében úgy munkálkodott, hogy animám suám salvavit.”

Vagyis: megmentette lelkét.

Ezt az igehelyet a Bibliában Ezékiel könyve 33. fejezetében olvassuk, mely „Az őrállók kötelességéről” szól:

„És lőn az Úr beszéde hozzám, mondván:

2. Embernek fia! szólj néped fiaihoz és mondjad nekik: Mikor hozándok fegyvert valamely földre, és a föld népe választ egy férfit ő magok közül, és őt őrállójjá teszik:

3. És ő látja jőni a fegyvert a földre, és megfújja a trombitát, és meginti a népet;

4. Ha valaki hallándja a trombitaszót, de nem hajt az intésre, s aztán a fegyver eljő és őt utóléri: az ő vére az ő fején lesz.

5. Hallotta a trombitaszót, de nem hajtott az intésre, tehát az ő vére ő rajta lesz; és ha hajtott az intésre, megmentette lelkét.”

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink:

Gyülekezeti csoportok alkalmai:

NŐSZÖVETSÉGI ÖSSZEJÖVETEL:

Minden hónap első szerda du. 17.00

NŐI KÖR:

2021. április 9. 18.00

2021. május 14. 18.00

PRESBITERI BIBLIA ÓRA:

2021. április 21. 18.00

2021. május 26. 18.00

FÉRFIKÖR:

2021. április 14. 18.00

2021. május 12. 18.00

ÉNEKKARI PRÓBA:

Minden csütörtökön 18 órakor az imaházban.

Bibliás alkalmak:

ISTENTISZTELET: MINDEN VASÁRNAP

9.00 ÓRAKOR TÓVÁROSON,

10.00 ÓRAKOR TATÁN.

A vasárnapi 10 órás istentisztelettel párhuzamosan gyermekmegőrzés és gyermek-istentisztelet is van a hitoktató teremben.

Istentisztelet csütörtökön délelőtt mindkét idősök otthonában.

VASÁRNAPI IMAÓRA

18.00 órától a Tóvárosi református kistemplomban.

Támogassa a Harangszó megjelenését!

Az újságot adományokból tartjuk fenn, és ingyen jut el gyülekezetünk valamennyi tagjához. Ha valaki anyagilag is segíteni tudja az újság megjelenését, annak neve, illetve cégének, vállalkozásának a neve megjelenhet az újság hátoldalán.

Várjuk a támogatók jelentkezését!

Köszönjük segítségüket!

Hivatali nyitva tartás

Hétfőn és pénteken 9-12 óra között, szerdán pedig 14-17 óra között várjuk Kedves Testvéreinket! Természetesen a korábbi évtizedek szokásának megfelelően valamennyi gyülekezeti alkalomhoz kapcsolódóan lehetőség van a hivatali ügyintézésre is. A fogadási időn túl is állunk a gyülekezet tagjainak rendelkezésére, de kérjük ilyen esetekben az időpont egyeztetését. A hivatal 34/380-616-os, valamint 30/380-8496-os telefonszámán van lehetőség a személyes találkozás megbeszélésére.

TATAI-TÓVÁROSI HARANGSZÓ

A Tatai Református Egyházközség hivatalos lapja

Szerkesztette, felelős kiadó: Dr. Szabó Előd

Készült: a gyülekezet kiadásában.

Előkészítés: BCs Nyomatás: Sollers

A gyülekezet tagjaihoz
a presbiterek útján jut el a Harangszó.

Itt vagyunk:

2890 Tata, Kocsi u. 15. Tel.: 34/380-616

E-mail: hivatal@reftata.hu

Gyülekezetünk honlapja: www.reftata.hu

A Tatai Református Gimnázium honlapja:
www.refi-tata.hu

Kenderke művészeti iskolánk honlapja:
www.kenderke.hu

A Harangszó megjelenését a Sollers Nyomda támogatta.

Forduljon hozzánk bizalommal!

Sollers Nyomdaipari Kft.

Tata, Komáromi u. 55.

Tel.: (34) 586-036

E-mail: sollers@t-online.hu

**Ofset-, digitális és tamponnyomtatás.
Minden, ami nyomdával kapcsolatos:**

Havilapok, könyvek, prospektusok,
naplók, szórólapok, plakátok,
üzleti nyomtatványok, névjegykártyák,
borítékok, ajándéktárgy emblémázás,
stancolás...